

OCENA POSLEDIC UKINITEV RTV-PRISPEVKA

UVODNO POJASNILO O OBSEGU OCENE

Pri presoji posledic morebitne ukinitve RTV-prispevka je treba ločiti med spremembo modela financiranja in zmanjšanjem skupnega obsega sredstev. Konkretnih programskih, organizacijskih, kadrovskih in finančnih posledic ni mogoče zanesljivo ovrednotiti, dokler niso znani oblika in višina nadomestnega financiranja, mehanizem njegovega določanja in usklajevanja, časovna dinamika zagotavljanja sredstev, prehodna ureditev ter jamstva za njihovo zadostnost, stabilnost in predvidljivost.

RTV-prispevek je uveljavljen in v Evropi razširjen način financiranja javnih radiotelevizij. Ker temelji na namenskem in praviloma neposrednem viru, sodi med modele, ki lahko v največji meri zagotavljajo stabilno, predvidljivo ter od političnih in vsakokratnih proračunskih odločitev čim bolj neodvisno financiranje javnega medija. Njegova ukinitve bi zato že sama po sebi pomenila opustitev sedanjega mehanizma in z njim povezanih sistemskih prednosti. Vsak nadomestni model, tudi proračunsko financiranje, bi prinesel svoje prednosti in tveganja; dejanske posledice bi bile odvisne od njegove konkretne pravne zasnove in varovalk, ki bi zagotavljale zadostnost, dolgoročnost, predvidljivost in neodvisnost financiranja.

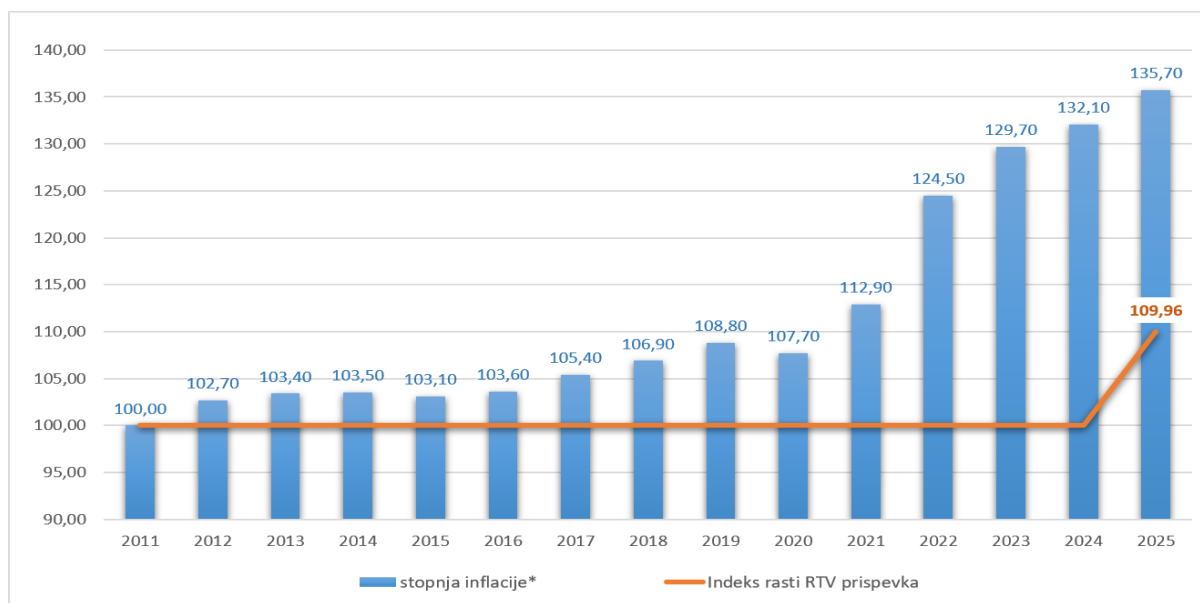
Če pa bi ukinitve RTV-prispevka pomenila, da prihodek v sedanji vrednosti ne bi bil v celoti in trajno nadomeščen, ne bi šlo zgolj za spremembo načina financiranja ali omejeno prilagoditev poslovanja. Izpad vira, ki je v zadnjih petnajstih letih v povprečju zagotavljal 72,8 % vseh prihodkov RTV Slovenija, bi bil nezdržljiv z ohranitvijo javne radiotelevizije v današnjem obsegu in obliki ter bi zahteval temeljno krčenje programov, dejavnosti, kadrovskih zmogljivosti in razvojnih nalog.

Pretekle finančne projekcije in realizacija hkrati kažejo, da že razmeroma majhno zmanjšanje prihodkov zaradi strukture stroškov RTV Slovenija nesorazmerno vpliva na program. Velik del stroškov je namreč vezan na delo redno zaposlenih in na druge fiksne obveznosti, zato se vrednostni izpad prihodkov najprej in najizraziteje odrazi v zmanjšanju variabilnih sredstev, iz katerih se neposredno financirajo programske vsebine. Utemeljeno je torej pričakovati, da bi morebitno zmanjšanje skupne vrednosti financiranja povzročilo bistveno večji vpliv na program, kot bi ga kazal zgolj odstotek zmanjšanja prihodkov.

Pripravili smo pregled finančnih in organizacijskih podatkov, ki ponazarjajo vlogo RTV-prispevka pri financiranju dejavnosti RTV Slovenija ter obseg ključnih stroškov in nalog, ki se iz tega vira neposredno oziroma pretežno pokrivajo. Pregled predstavlja podatkovno podlago za razumevanje, katere dejavnosti in zmogljivosti bi bile ob morebitnem nenadomeščnem ali delno nadomeščnem izpadu RTV-prispevka prizadete.

1) NEUSKLAJEVANJE VIŠINE RTV-PRISPEVKA Z INFLACIJO

Graf 1: Gibanje indeksa inflacije in indeksa rasti RTV-prispevka od l. 2012 dalje

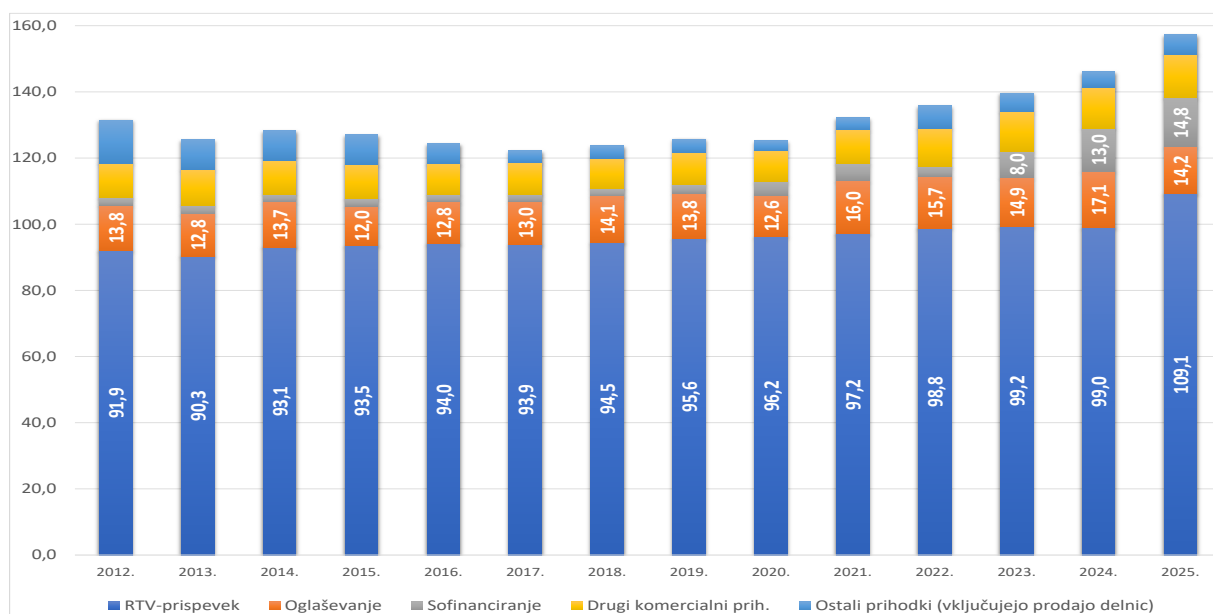
Višina RTV-prispevka je bila od januarja 2012 – decembra 2024 na enaki ravni, tj. 12,75 EUR za zasebno rabo RTV sprejemnikov oz. naprav, ki omogočajo sprejem radijskih in TV programov (z delno izjemo v letu 2013, ko je višina v prvih petih mesecih znašala 12,11 EUR). Njegova višina se je nato spremenila v januarju 2025, in sicer se je zvišala na 14,02 EUR. Tako višina RTV-prispevka že od leta 2012 zaostaja za rastjo indeksa inflacije.

Če bi višino RTV-prispevka od leta 2012 redno usklajevali z indeksom inflacije, bi ta konec leta 2025 znašala 17,30 EUR, kar pomeni da RTV Slovenija na letni ravni izgubi približno 25,30 mio EUR tovrstnih prihodkov.

2) PRIHODKI IN STRUKTURA FINANCIRANJA

RTV-prispevek je ključni vir financiranja dejavnosti RTV Slovenija, saj je v zadnjih 15 letih v povprečju predstavljal kar 72,8 % vseh prihodkov. Od leta 2023 dalje se opazno zvišuje delež sofinanciranja iz državnega proračuna, kamor sodijo sredstva za programe za narodnosti, od leta 2026 dalje pa tudi sredstva za delovanje OE Glasbena produkcija.

Graf 2: Gibanje prihodkov RTV Slovenija v letih 2012 – 2025 (v tisoč EUR)

Dinamika prihodkovnih deležev v letu 2012 – 2025:

- **RTV-prispevek:** med letoma 2012 in 2023 je stabilno presegal 70 % vseh prihodkov; vrh je dosegel v letih 2017 in 2020 s 76,8 %, v letu 2024 pa je njegov delež padel na 67,8 %.
- **Sofinanciranje:** zabeležena je izrazita rast z 1,7 % v letu 2012 na 9,4 % v letu 2025.
- **Oglaševanje:** v opazovanem obdobju je v povprečju prineslo 10,7 % prihodkov.
- **Drugi komercialni prihodki:** v povprečju so predstavljali 8,0 % prihodkov.

Tabela 1: Deleži posameznih vrst prihodkov v celotnih prihodkih v letih 2012 – 2025

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	Povprečje
RTV-prispevek	70,0%	71,9%	72,5%	73,6%	75,6%	76,8%	76,4%	76,1%	76,8%	73,6%	72,7%	71,1%	67,8%	69,4%	73,2%
Oglaševanje	10,5%	10,2%	10,7%	9,4%	10,3%	10,6%	11,4%	11,0%	10,0%	12,1%	11,5%	10,7%	11,7%	9,0%	10,7%
Sofinanciranje	1,7%	2,1%	1,8%	1,8%	1,6%	1,8%	1,8%	1,9%	3,3%	3,8%	2,2%	5,7%	8,9%	9,4%	3,4%
Drugi komercialni prih.	8,0%	8,5%	8,0%	8,1%	7,6%	7,8%	7,4%	7,8%	7,4%	7,8%	8,6%	8,5%	8,5%	8,4%	8,0%
Ostali prihodki (vključujejo prodajo delnic)	9,8%	7,3%	7,0%	7,1%	4,9%	3,0%	3,0%	3,2%	2,5%	2,7%	5,0%	4,0%	3,1%	3,7%	4,7%
SKUPAJ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

RTV Slovenija je vrzel v financiranju javne službe stalno kompenzirala s tržnimi aktivnostmi. Gre predvsem za prihodke iz oglaševanja, ki pa so podvrženi strogi zakonodajni regulaciji glede dovoljene minutaže in programskih pasov, v katerih se lahko oglasi predvajajo. Pod RTVS sodi tudi organizacijska enota Oddajniki in zveze, katere prihodki pomembno prispevajo k bogatenju programskih vsebin.

Dodatno je RTV Slovenija od leta 2008 dalje s prodajo kapitalske naložbe v podjetju Eutelsat Communications ustvarila več kot 63 mio EUR prihodkov, ki jih je v celoti namenila programskim, kadrovskim in investicijskim projektom.

3) PRIMERJAVA VIŠINE RTV-PRISPEVKA IN ODHODKOV

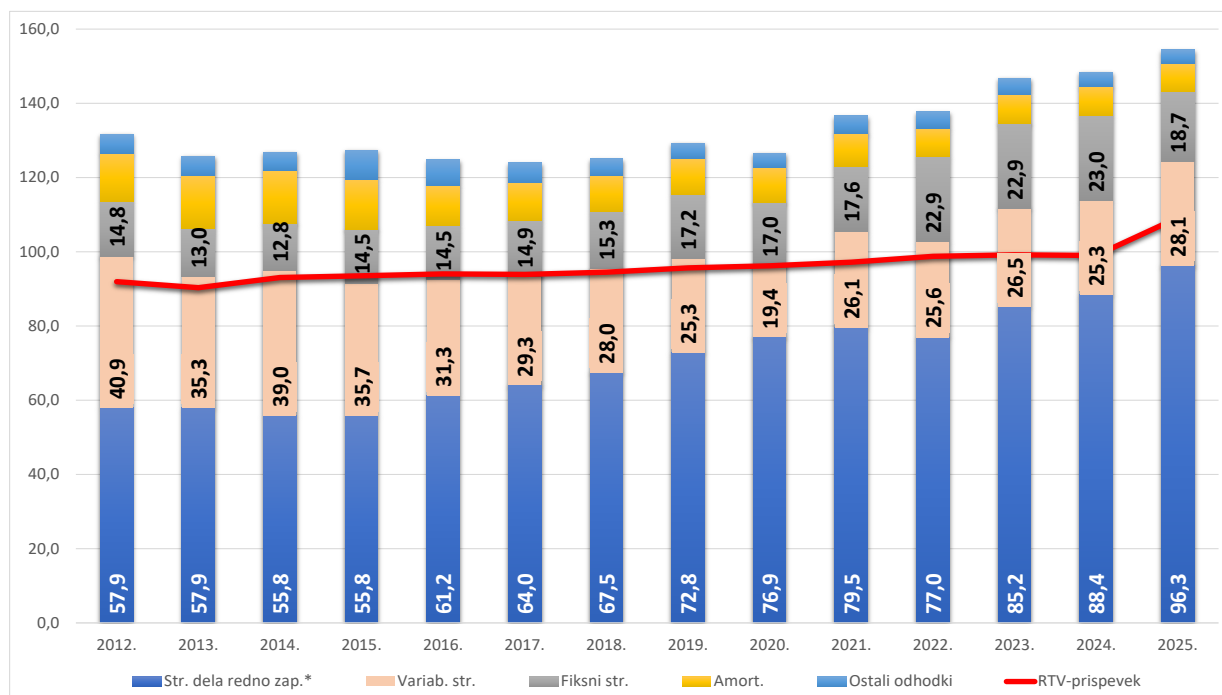
Variabilni stroški so v svoji osnovi namenjeni ustvarjanju programskih vsebin. Finančni podatki kažejo na veliko slabšanje zmožnosti pokrivanja teh stroškov z RTV-prispevkom.

- **Leto 2012:** prihodki RTV-prispevka so pokrili vse stroške dela redno zaposlenih¹ in še 83 % variabilnih stroškov.
- **Leta 2015 – 2017:** prihodki RTV-prispevka so pokrili vse stroške dela, vse variabilne stroške in celo del fiksnih stroškov.
- **Leto 2023:** delež pokrivanja variabilnih stroškov je padel na 53 %.
- **Leto 2025:** kljub zvišanju RTV-prispevka, so ti prihodki pokrili le še 46 % variabilnih stroškov (poleg stroškov dela).

Glavni razlog za ta padec je zviševanje stroškov dela v strukturi odhodkov, kar je posledica sprememb zakonodaje na področju plač v javnem sektorju.

¹ Zaradi omogočanja medletnih primerjav so v teh analizah iz stroškov dela izločeni COVID dodatki ter odpravnine.

Graf 3: Višina RTV-prispevka v primerjavi z odhodki v letih 2012 – 2025 (v tisoč EUR)

Delež stroškov dela (brez upoštevanja odpravnin in COVID dodatkov) je v strukturi odhodkov od leta 2012 narasel s 44,0 % na 62,4 % v letu 2025. Višji delež stroškov dela je izkazan tudi v letih 2020 in 2021, ko je bilo izvajanje dejavnosti zaradi epidemije omejeno na najnujnejše aktivnosti.

V zadnjih letih je opazno narasel tudi delež fiksnih stroškov. Uprava je ta trend v letu 2025 uspešno zajela s spremembo načina pošiljanja položnic za plačilo RTV-prispevka, s čimer so se poštni stroški v letu 2025 glede na predhodno leto znižali za **2,1 mio EUR**.

Tabela 2: Deleži posameznih vrst stroškov in odhodkov v celotnih odhodkih v letih 2012 – 2025

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	Povprečje
Str. dela redno zap.*	44,0%	46,1%	44,0%	43,9%	49,1%	51,7%	54,0%	56,3%	60,8%	58,2%	55,9%	58,0%	59,6%	62,4%	53,1%
Variab. str.	31,1%	28,0%	30,8%	28,0%	25,1%	23,7%	22,4%	19,6%	15,3%	19,1%	18,6%	18,1%	17,1%	18,2%	22,5%
Fiksni str.	11,3%	10,4%	10,1%	11,4%	11,6%	12,0%	12,2%	13,3%	13,4%	12,9%	16,6%	15,6%	15,5%	12,1%	12,7%
Amort.	9,8%	11,3%	11,2%	10,5%	8,6%	8,3%	7,7%	7,6%	7,4%	6,5%	5,6%	5,3%	5,3%	5,0%	7,9%
Ostali odhodki	3,9%	4,2%	3,9%	6,2%	5,6%	4,3%	3,6%	3,2%	3,1%	3,5%	3,3%	3,0%	2,6%	2,3%	3,8%
SKUPAJ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

* brez odpravnin in covid dodatkov

4) STROŠKI DELA REDNO ZAPOSLENIH

Nenehna rast deleža stroškov dela v strukturi celotnih odhodkov se zlasti povečuje od leta 2023 dalje, kar je razvidno iz zgornje tabele in sovпада s spremembami v zakonodaji, ki ureja plače v javnem sektorju.

- Leto 2022:

Skladno z Dogovorom o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v JS za leti 2022 in 2023 (v nadaljevanju: Dogovor) je bila od oktobra 2022 osnovna plača javnih uslužbencev višja za 4,5 %. Zaradi uskladitve vrednosti plačne lestvice so bila višja tudi vsa izplačila, ki se obračunavajo od osnovne plače (npr. dodatek za delovno dobo, dodatki na pogoje dela ipd.). Višje osnovne plače so vplivale tudi na višja izplačila delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela in redne delovne uspešnosti. Uskladili so se tudi dodatki, določeni v nominalnem znesku (dodatek za specializacijo, znanstveni magisterij in doktorat). Dogovor je določil višji regres za prehrano; za zaposlene na delovnih mestih do vključno 50. plačnega razreda, pa tudi poračun regresa za letni dopust.

- Leto 2023

Dogovor je določil napredovanje javnih uslužbencev za en plačni razred (približno 4 %) z aprilom 2023. Na višje stroške dela so vplivale še prerazporeditve zaposlenih, ki so bile opravljene na podlagi Aneksa št. 14 h Kolektivni pogodbi JZ RTV Slovenija² ali zaradi izstavitve pogodbe o zaposlitvi za opravljanje dejanskega dela.

- Leto 2024

V Uradnem listu RS št. 12/24, dne 9. 02. 2024, je bil objavljen Dogovor o uskladitvi vrednosti plačnih razredov plačne lestvice. Za uveljavitev Dogovora glede uskladitve višine plačnih razredov je bil sklenjen in uveljavljen Aneks št. 14 h Kolektivni pogodbi za JS, Uradni list RS, št. 12/24, ki je določal, da se vrednosti plačnih razredov s 1. 6. 2024 uskladijo za 3,36 %, ter uskladi dodatke, ki so določeni v nominalnem znesku (dodatek za specializacijo, znanstveni magisterij in doktorat). Sprejet je bil tudi Zakon o spremembi Zakona o sistemu plač v JS – ZSPJS-AB, Uradni list RS, št. 38/24, ki je določil plačno lestvico, ki se je uporabljala za obračun plač od junija 2024 dalje.

V letu 2024 so v veljavo stopili novi SRS, v katerih je izrecno zapisan bruto princip vodenja refundiranih nadomestil plač. RTV Slovenija je za znesek vzpostavljenih terjatev pripoznala tako prihodke kot tudi stroške, zato ta sprememba SRS na končni rezultat nima vpliva. Med odhodki so refundirana nadomestila v letu 2024 evidentirana v skupni višini 1,58 mio EUR.

- Leto 2025

Z januarjem 2025 je začel veljati Zakon o skupnih temeljnih sistema plač v javnem sektorju (Uradni list RS, s t. 95/2024 z dne 8. 11. 2024, v nadaljevanju: ZSTSPJS), ki določa enotne temelje za določanje in usklajevanje plač javnih uslužbencev ter ureja prevedbo plačnih razredov ob prehodu na nov plačni sistem (prevedeni PR brez odbitka na izobrazbo + odprava nesorazmerij v PR). Prevedba plačnega razreda je pomenila uskladitev obstoječih plačnih razredov zaposlenih z novo plačno lestvico. V skladu s 101. členom ZSTSPJS so javni uslužbenci s 1. januarjem 2025 pridobili pravico do izplačila 12 % razlike v plači, vendar ne manj kot 100 EUR. V kolikor razlika ni dosegla zneska 100 EUR, se je izplačala v celoti. Nadaljnje izplačilo 12 % razlike v plači je sledilo 1. oktobra 2025, prav tako ne manj kot 100 EUR; če preostanek razlike ni dosegal 100 EUR, se je izplačal v celoti. V skladu z ZSTSPJS so 1. junija 2025 in 1. decembra 2025 javni uslužbenci, ki so izpolnjevali pogoje, napredovali v višji plačni razred. Skladno z Zakonom o dolgotrajni oskrbi (Uradni list RS, s t. 84/23, 112/24, 44/25) je bil s 1. julijem 2025 uveden nov obvezni prispevek za dolgotrajno oskrbo, za delavce in delodajalce v znesku enega odstotka bruto plače.

Kljub tem pritiskom je zanimiva primerjava rasti plač s povprečjem v državi: Rast povprečne mesečne bruto plače v RTV Slovenija zaostaja za rastjo v Sloveniji za 14,3 indeksne točke.

Tabela 3: Primerjava povprečne mesečne bruto plače 2020 in 2026 (v EUR)

	2020	junij 2026	Indeks
R SLO *			
1,5-KRATNIK POVPREČNE MESEČNE BRUTO PLAČE	2.979,20	4.539,76	152,4
BRUTO BRUTO R SLO	3.458,85	5.316,06	153,7
RTV SLOVENIJA			
POVPREČNA MESEČNA BRUTO PLAČA RTV SLO	2.340,75	3.232,75	138,1
BRUTO BRUTO RTVS	2.717,61	3.785,55	139,3

*vir: Finance, 1. 9. 2026; Toliko so se delodajalcem zvišali stroški za zaposlene od leta 2020

² Aneks št. 14 h Kolektivni pogodbi JZ RTV Slovenija (Ur. l. RS, št. 155/2022): s tem aneksom so bile urejene plače najnižje uvrščenih poklicev (predvsem poklici v produkciji in na umetniškem področju).

5) ŠTEVILO ZAPOSLENIH

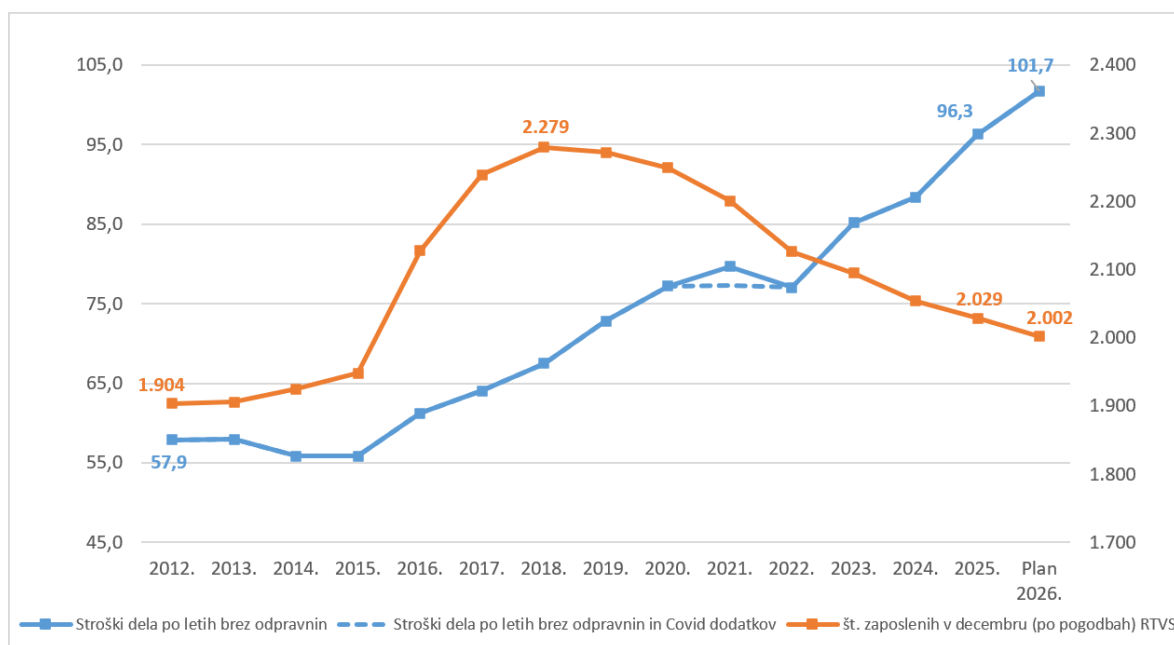
RTV Slovenija je imela največje število zaposlenih v letu 2018, ko je bilo konec leta zaposlenih 2.279 oseb. Od takrat dalje so vodstva z različnimi ukrepi sistematično zmanjševala to število. Konec leta 2025 je bilo zaposlenih 2.029 oseb, kar je za 250 oseb oz. 11,0 % manj v primerjavi z letom 2018. Na dan 31. 7. 2026 je bilo zaposlenih 1.992 oseb, kar je dodanih 37 oseb manj kot konec leta 2025, oz. 12,6 % manj kot konec leta 2018.

Tabela 4: Število zaposlenih na RTV Slovenija

	31.12.2028	31.12.2025	31.07.2026
št. zaposlenih	2.279	2.029	1.992
Razlika na leto 2018		-250	-287
Indeks na leto 2018		89,0	87,4

Kljub zmanjševanju števila zaposlenih pa stroški dela naraščajo zaradi sprememb v zakonodaji, ki ureja sistem plač v javnem sektorju. V grafu so zaradi medletne primerljivosti izločeni stroški odpravnin in COVID dodatkov.

Graf 4: Gibanje stroškov dela redno zaposlenih v primerjavi s številom zaposlenih (v tisoč EUR)

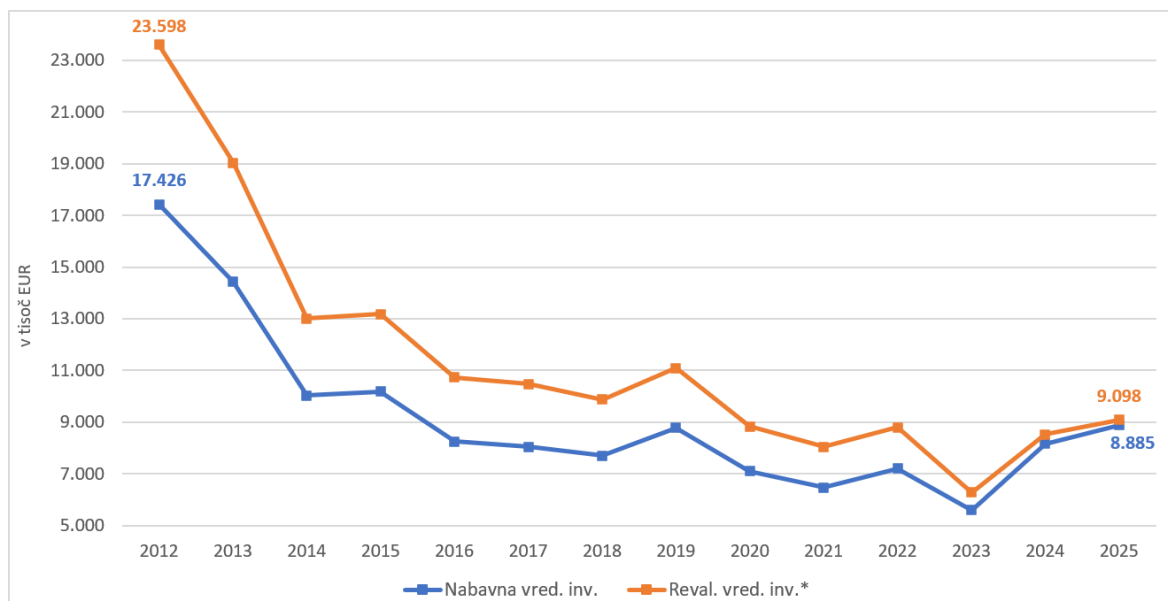
Podatki dokazujejo, da skupni stroški dela naraščajo izključno zaradi zunanjih zakonodajnih sprememb v javnem sektorju, saj se število zaposlenih že več let vztrajno krči.

6) INVESTICIJE, ODPISANOST OSNOVNIH SREDSTEV

Spodnji graf prikazuje nabavno vrednost investicij po letih v primerjavi z revalorizirano vrednostjo investicij konec leta 2025. Nabava investicij je v letu 2012 znašala 17,4 mio EUR, ob upoštevanje inflacije od leta 2012 pa do leta 2025 pa bi ta vrednost konec leta 2025 pomenila 23,6 mio EUR, kar je več za približno eno tretjino.

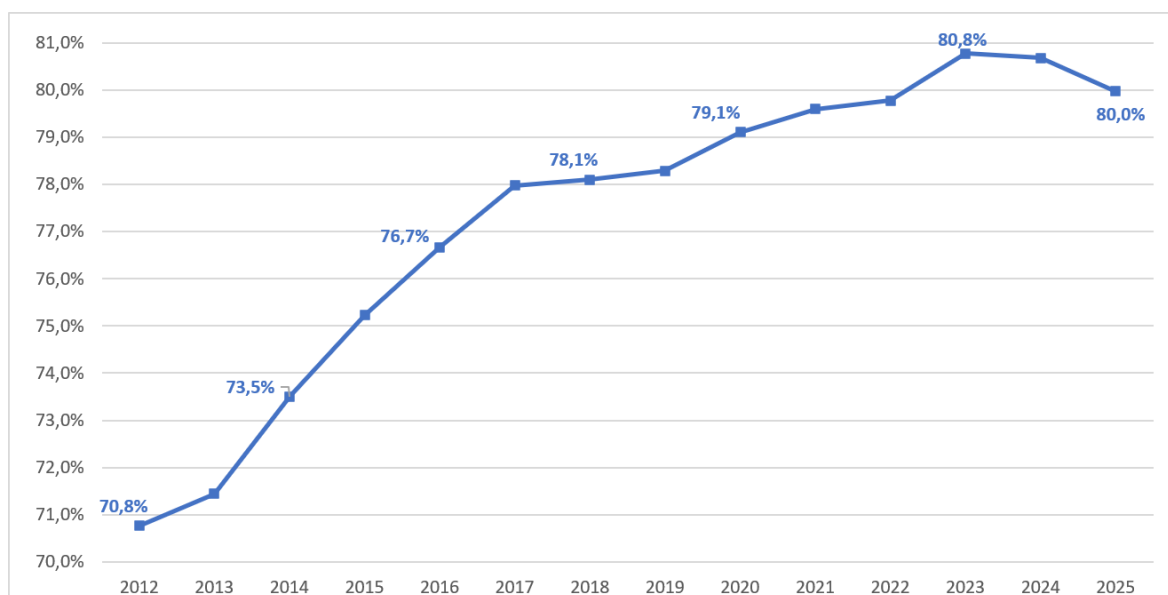
Pretežno je opaziti trend zmanjševanja investiranja skozi leta, kar je tudi posledica manjše zmožnosti financiranja investicij zaradi naraščajočih stroškov (dela redno zaposlenih) na eni strani in neusklajenih virov financiranja (RTV-prispevka) z inflacijo na drugi.

Graf 5: Primerjava nabavne in revalorizirane vrednosti investicij v letih 2012 - 2025 (v tisoč EUR)

Spodnji graf prikazuje stopnjo odpisanosti osnovnih sredstev med letoma 2012 in 2025. Prikazuje razmerje med popravkom vrednosti (akumulirano amortizacijo) in nabavno vrednostjo osnovnih sredstev. Ta stopnja je do leta 2023 vseskozi naraščala, v letih 2024 in 2025 pa rahlo upadla, kar se ujema tudi s trendom nekoliko povečanega investiranja v letih 2024 in 2025 glede na leto pred tem.

Graf 6: Gibanje stopnje odpisanosti osnovnih sredstev v letih 2012 - 2025 (v %)

Pripravila: Služba za finančni kontroling